

Seat No. : _____

JJ-115

January-2021

B.A., Sem.-III

EC-201 : Gujarati

(સાહિત્ય સ્વરૂપનો અભ્યાસ – નિબંધ)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

વિભાગ – I

નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

1. નિબંધની વિભાવના સ્પષ્ટ કરી, તેની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. 14
2. (1) ગાંધીયુગમાં થયેલા મુખ્ય નિબંધકારોનું પ્રદાન. 7
(2) લલિત નિબંધ ક્ષેત્રે સુરેશ જોષીનું પ્રદાન. 7
3. નિબંધ સ્વરૂપની લાક્ષણિકતાઓને ધ્યાનમાં રાખીને 'નિરાવૃત્ત' સંગ્રહનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
4. (1) 'નિરાવૃત્ત' માં લેખકની વર્ણન કલા. 7
(2) 'નિરાવૃત્ત' નિબંધ સંગ્રહના વ્યક્તિ ચિત્રો. 7
5. 'ઓરડો' અને 'ચાલો, ઈંથાકાની સફરે' લલિત નિબંધ તરીકે સમીક્ષા કરો. 14
6. (1) 'ધરમશાળા' નિબંધમાં લેખકના સંસ્મરણો. 7
(2) 'ફળિયું' નિબંધનો આસ્વાદ 7
7. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિશે નિબંધ લખો : 14
(1) સાહિત્ય અને સમાજ
(2) મારો પ્રિય સર્જક
8. નીચેનામાંથી કોઈપણ એક વિશે નિબંધ લખો : 14
(1) સમૂહ માધ્યમો અને સાહિત્ય
(2) પ્રેમલક્ષણાભક્તિ

વિભાગ - II

(આ વિભાગ ફરજિયાત છે.)

9. નીચે આપેલા હેતુલક્ષી પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 8(આઠ)ના યોગ્ય વિકલ્પ શોધીને જવાબ લખો :

8

(1) વિશ્વ સાહિત્યમાં નિબંધ સ્વરૂપના પિતા કોણ ગણાય છે ?

- (a) બેકન (b) જહોન્સન
(c) પ્રિસ્ટલી (d) આમાંથી એકેય નહિ

(2) નિબંધને 'વિશ્રંભકથા' તરીકે કોણ ઓળખાવે છે ?

- (a) સુન્દરમ્ (b) ઉમાશંકર જોશી
(c) ધૂમકેતુ (d) દિગ્વીશ મહેતા

(3) 'જીવનનો આનંદ' અને 'રખડવાનો આનંદ' એ કયા પ્રકારના નિબંધ સંગ્રહો છે ?

- (a) હાસ્ય (b) લલિત
(c) ગંભીર (d) આમાંથી એકેય નહિ

(4) નીચેનામાંથી કયા ગાંધીયુગના નિબંધકાર નથી ?

- (a) રામનારાયણ પાઠક (b) કાકાસાહેબ કાલેલકર
(c) આનંદશંકર ધ્રુવ (d) ઉમાશંકર જોશી

(5) 'શિયાળાની સવારનો તડકો' નિબંધ સંગ્રહ કોનો છે ?

- (a) ચંદ્રકાંત શેઠ (b) સુરેશ જોષી
(c) નર્મદ (d) આમાંથી એકેય નહિ

- (6) 'અવળવાણિયા' ઉપનામ કયા હાસ્ય નિબંધકારનું છે ?
- (a) બકુલ ત્રિપાઠી (b) જ્યોતીન્દ્રદવે
(c) તારક મહેતા (d) રતિલાલ બોરીસાગર
- (7) પ્રવીણ દરજી કયા યુગના સર્જક છે ?
- (a) સુધારકયુગ (b) પંડિતયુગ
(c) ગાંધીયુગ (d) આમાંથી એકેય નહિ
- (8) પશવો પાણીવાળાનું સાચું નામ શું હતું ?
- (a) મોહન (b) પુરુષોત્તમ
(c) રૂપરામ (d) સોમચંદ
- (9) 'નિરાવૃત્ત' નિબંધ સંગ્રહમાં નીચેનામાંથી કયો નિબંધ છે ?
- (a) 'ગોષ્ઠિ' (b) 'દૂરના એ સૂર'
(c) ડગલો (d) છત્રી
- (10) 'નિરાવૃત્ત ક્ષણો' નિબંધમાં લેખકનો કયો પ્રેમ આલેખાયો છે ?
- (a) પિતૃપ્રેમ (b) માતૃપ્રેમ
(c) વતનપ્રેમ (d) આમાંથી એકેય નહિ
- (11) 'સગડી પાસે' નિબંધમાં સગડી કોણ બનાવે છે ?
- (a) બા (b) માસી
(c) બહેન (d) મામી
- (12) 'નિરાવૃત્ત' સંગ્રહમાં પ્રથમ નિબંધનું નામ આપો.
- (a) ધરમશાળા (b) સમય
(c) હું, હું જળ છું (d) ઓરડો

- (13) 'पिता गया, मारुं मूण ठिअडी गयुं' – आ वाक्य कया निअंधमांथी लेवामां आव्युं छे ?
- (a) उगलो (b) आनो वाडो
(c) धरमशाणा (d) निरावृत्त क्षणो
- (14) पावागढमां आवेला तणावनुं नाम शुं उतुं ?
- (a) दूधियुं (b) लुभरुं
(c) लूरियुं (d) काणियुं
- (15) नरसिंह महेताना पढोमां कर्षं लक्तिनुं निरुपाण जोवा मणे छे ?
- (a) प्रेमलक्षणा (b) कामलक्षणा
(c) वीरलक्षणा (d) शृंगारलक्षणा
- (16) नीयेनामांथी कया जे कविओ प्रेमलक्षणा लक्ति धाराना नथी ?
- (a) नरसिंह महेता अने दयाराम (b) राजे अने प्रेमसम्भी
(c) गोपाण अने भाण (d) श्रुवणदास अने भीरांजाई
-